

Wymagania z matematyki na poszczególne oceny w klasie VII

Tematyka	CELE KSZTAŁCENIA W UJĘCIU OPERACYJNYM WRAZ Z OKREŚLENIEM WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY				
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Liczby i działania					
1. Liczby.	<ul style="list-style-type: none"> porównuje liczby wymierne; zaznacza na osi liczbowej liczbę wymierną; 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje liczby wymierne zaznaczone na osi liczbowej; 	<ul style="list-style-type: none"> znajduje liczby spełniające określone warunki; porządkuje liczby wymierne; 		
2. Rozwinięcia dziesiętne liczb wymiernych.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: rozwinięcie dziesiętne skończone, rozwinięcie dziesiętne nieskończone, okres; zapisuje liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych skończonych; 	<ul style="list-style-type: none"> zna warunek konieczny zamiany ułamka zwykłego na ułamek dziesiętny skończony; zapisuje liczby wymierne w postaci rozwinięć dziesiętnych nieskończonych okresowych; 	<ul style="list-style-type: none"> określa na podstawie rozwinięcia dziesiętnego, czy dana liczba jest liczbą wymierną; 	<ul style="list-style-type: none"> wyznacza cyfrę znajdującą się na podanym miejscu po przecinku w rozwinięciu dziesiętnym liczby; 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia rozwinięcia dziesiętne nieskończone okresowe w postaci ułamka zwykłego;
3. Zaokrąglanie liczb. Szacowanie wyników.	<ul style="list-style-type: none"> potrafi zaokrąglać liczby; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie potrzebę zaokrąglania liczb; szacuje wyniki działań; 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje porównań poprzez szacowanie w zadaniach tekstowych; 		
4. Działania na liczbach wymiernych.	<ul style="list-style-type: none"> stosuje kolejność wykonywania działań; stosuje prawa działań; definiuje pojęcie liczby: przeciwnej, odwrotnej; 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza kwadraty i sześciany liczb wymiernych; wykonuje działania na liczbach ujemnych; 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych; 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje nietypowe zadania na zastosowanie działań na liczbach wymiernych; 	<ul style="list-style-type: none"> wstawia nawiasy tak, aby otrzymać żądany wynik; oblicza wartości ułamków piętrowych;
5. Oś liczbową. Odległość liczb na osi liczbowej.		<ul style="list-style-type: none"> zaznacza na osi liczbowej zbiory liczb spełniających określony warunek; opisuje zbiór liczb za pomocą nierówności; 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza odległość pomiędzy liczbami wymiernymi na osi liczbowej; 		

Procenty

1. Procenty i ułamki.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie procentu; zamienia procent na ułamek i ułamek na procent; 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie promila; 	<ul style="list-style-type: none"> zamienia ułamki i procenty na promile i odwrotnie; 		
2. Diagramy procentowe.		<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje z diagramu; rozumie potrzebę stosowania diagramów do wizualizacji informacji; 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje informacje z diagramu; 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy diagram obrazujący wybrane informacje; 	
3. Jaki to procent?		<ul style="list-style-type: none"> Zna sposób obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga; umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; 	<ul style="list-style-type: none"> umie obliczyć, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; 	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązać zadanie tekstowe dotyczące obliczania, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; 	
4. Obliczenia procentowe.	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości i odwrotnie; oblicza liczbę a równą p procent danej liczby b; oblicza liczbę b, której p procent jest równe a; oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a; 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje obliczenia procentowe w zadaniach tekstowych w kontekście praktycznym (obniżki, podwyżki); 		<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadkach wielokrotnych podwyżek lub obniżek danej wielkości; 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia pojęcie punktu procentowego od procentu;

Figury geometryczne

<p>1. Podstawowe figury geometryczne. Proste i odcinki. Kąty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia na płaszczyźnie dwie proste (odcinki) • w różnych położeniach względem siebie; • stosuje twierdzenia o równości kątów wierzchołkowych z wykorzystaniem zależności między kątami przyległymi; • zna podstawowe pojęcia: punkt, prosta, odcinek; zna pojęcie prostych prostopadłych i równoległych; 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruuje na płaszczyźnie dwie proste (odcinki) • prostopadłe, równoległe (w tym przechodzące przez dany punkt); • umie podzielić odcinek na połowy; • wie, jak obliczyć odległość punktu od prostej i odległość pomiędzy prostymi; • zna warunek współliniowości trzech punktów; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza na podstawie rysunku miary kątów (wierzchołkowych, naprzemianległych, przyległych, odpowiadających); • umie kreślić proste i odcinki równoległe przechodzące przez dany punkt; • umie obliczyć odległość punktu od prostej i odległość pomiędzy prostymi; • umie sprawdzić współliniowość trzech punktów; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące kątów; • umie rozwiązywać zadania tekstowe dotyczące kątów; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać skomplikowane zadania tekstowe dotyczące kątów;
<p>2. Przystawianie trójkątów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje cechy przystawiania trójkątów; • zna sumę miar kątów wewnętrznych trójkąta; 	<ul style="list-style-type: none"> • zna nierówność trójkąta $AB+BC \geq AC$; • umie sprawdzić, czy z danych odcinków można zbudować trójkąt; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczać na podstawie rysunku miary kątów w trójkącie; • umie konstruować trójkąt o danych dwóch bokach i kącie między nimi zawartym; • umie uzasadniać przystawianie trójkątów; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać zadania konstrukcyjne; • umie konstruować trójkąt, gdy dany jest bok i dwa kąty do niego przyległe; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać skomplikowane zadania konstrukcyjne;
<p>3. Wielokąty i ich pola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie wielokąta foremnego • stosuje wzory na pola: trójkąta, prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu; • rozumie własności wielokątów foremnych; • umie konstruować sześciokąt i 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia własności wielokątów foremnych; • zna wzory na pola wielokątów i wykorzystuje je w zadaniach; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje własności wielokątów foremnych w zadaniach (w tym oblicza ich pola); • wybiera z danego zbioru odcinki, z których można zbudować trójkąt; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje problemowe zadania tekstowe z wielokątami foremnymi; 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruuje wybrane wielokąty foremne;

	<ul style="list-style-type: none"> ośmiokąt foremny; umie obliczyć miarę kąta wewnętrznego wielokąta foremnego; 		<ul style="list-style-type: none"> stosuje klasyfikację trójkątów; 		
4. Jednostki pola.	<ul style="list-style-type: none"> zna jednostki pola i zależności między nimi; 	<ul style="list-style-type: none"> umie zamieniać jednostki pola; 	<ul style="list-style-type: none"> umie zamieniać jednostki pola – trudniejsze przypadki; 		
5. Układ współrzędnych.	<ul style="list-style-type: none"> umie narysować układ współrzędnych; zna pojęcie układu współrzędnych; umie odczytać współrzędne punktów; umie zaznaczyć punkty o danych współrzędnych; umie rysować odcinki w układzie współrzędnych; 	<ul style="list-style-type: none"> umie rysować wielokąt w układzie współrzędnych; umie obliczyć długość odcinka równoległego do jednej z osi układu; 	<ul style="list-style-type: none"> umie wyznaczyć współrzędne brakujących wierzchołków prostokąta, równoległoboku i trójkąta; 	<ul style="list-style-type: none"> umie rozwiązywać zadania tekstowe związane z obliczaniem pól i obwodów wielokątów w układzie współrzędnych; 	

Wyrażenia algebraiczne

1. Do czego służą wyrażenia algebraiczne?	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie wyrażenia algebraicznego; umie budować proste wyrażenia algebraiczne; umie rozróżnić pojęcia: suma, różnica, iloczyn, iloraz; 	<ul style="list-style-type: none"> umie budować i odczytywać wyrażenia algebraiczne; 	<ul style="list-style-type: none"> umie budować i odczytywać wyrażenia o konstrukcji wielodziałaniowej; 	<ul style="list-style-type: none"> umie budować i odczytywać trudniejsze wyrażenia o konstrukcji wielodziałaniowej; 	
2. Tworzenie wyrażeń algebraicznych z jedną i z wieloma zmiennymi. Wartości liczbowe wyrażeń algebraicznych.	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wyniki podanych działań w postaci wyrażeń algebraicznych jednej zmiennej; oblicza wartości liczbowe prostych wyrażeń algebraicznych; zapisuje rozwiązania zadań <p>w postaci wyrażeń algebraicznych jednej lub kilku zmiennych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje wyniki podanych działań w postaci wyrażeń algebraicznych kilku zmiennych; 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza wartość liczbową bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego; 	<ul style="list-style-type: none"> buduje i odczytuje wyrażenia o konstrukcji wielodziałaniowej; 	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza proste dowody;

3. Jednomiany.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie jednomianu; • zna pojęcie jednomianów podobnych; • umie określić współczynniki liczbowe jednomianu; • umie rozpoznać jednomiany podobne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porządkować jednomiany 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisywać warunki zadania w postaci jednomianu; 		
4. Przekształcanie wyrażeń algebraicznych. Sumy algebraiczne.	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje jednomiany i dodaje jednomiany podobne. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę przeprowadzania redukcji wyrazów podobnych; • umie zredukować wyrazy podobne; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć sumę algebraiczną znając jej wartość dla podanych wartości występujących w niej zmiennych; • zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych kilku zmiennych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisywać warunki zadania w postaci sumy algebraicznej;
5. Dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • umie zredukować wyrazy podobne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznawać sumy algebraiczne przeciwne; • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń; • umie opuścić nawiasy; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wstawić nawiasy w sumie algebraicznej tak, by wyrażenie spełniało podany warunek; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować dodawanie i odejmowanie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych;
6. Mnożenie jednomianów przez sumy algebraiczne.	<ul style="list-style-type: none"> • umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez liczbę 	<ul style="list-style-type: none"> • umie przemnożyć każdy wyraz sumy algebraicznej przez jednomian; • umie obliczyć wartość liczbową wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń; • umie podzielić sumę algebraiczną przez liczbę wymierną; • umie pomnożyć dwumian przez dwumian; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie mnożyć sumy algebraiczne; • umie interpretować geometrycznie iloczyn sum algebraicznych; • umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne do prostszej postaci, stosując mnożenie sum algebraicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zinterpretować geometrycznie iloczyn sumy algebraicznej przez jednomian; • umie obliczyć wartość wyrażenia dla zmiennych wymiernych po przekształceniu do postaci dogodnej do obliczeń; • umie stosować mnożenie sum algebraicznych w zadaniach tekstowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować mnożenie jednomianów przez sumy; • umie wykorzystać mnożenie sum algebraicznych do dowodzenia własności liczb;

Równania

1. Do czego służą równania? Liczby spełniające równania.	<ul style="list-style-type: none"> • sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania; 	<ul style="list-style-type: none"> • układa równanie do prostego zadania tekstowego; 	<ul style="list-style-type: none"> • układa równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego; • buduje równanie o podanym rozwiązaniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • buduje zadanie dla podanego równania; 	
2. Rozwiązywanie zadań tekstowych z wykorzystaniem równań.	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje równania pierwszego stopnia z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych; • analizuje treść zadania o prostej konstrukcji; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje pojęcia równania sprzecznego i równania tożsamościowego; • rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równania i sprawdza poprawność rozwiązania (w tym zadania z wykorzystaniem procentów); 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą i interpretuje rozwiązanie; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje równania z wartością bezwzględną;
3. Procenty w zadaniach tekstowych.		<ul style="list-style-type: none"> • umie analizować treść zadania z procentami o prostej konstrukcji; • umie rozwiązać proste zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyrazić treść zadania z procentami za pomocą równania; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązać trudne zadanie tekstowe z procentami za pomocą równania i sprawdzić poprawność rozwiązania;
4. Przekształcanie wzorów.	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca proste wzory; 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca bardziej złożone wzory; 	<ul style="list-style-type: none"> • przy przekształcaniu wzorów podaje konieczne założenia; 		

Potęgi i pierwiastki

<p>1. Potęgi o wykładniku naturalnym i potęgi o jednakowych podstawach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje iloczyn jednakowych czynników w postaci potęgi o wykładniku całkowitym dodatnim; • mnoży i dzieli potęgi o wykładnikach całkowitych dodatnich; • podnosi potęgę do potęgi; • odczytuje i zapisuje liczby zapisane w postaci notacji wykładniczej; • zna wzór na mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach; 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje liczbę w postaci potęgi; • porównuje potęgi; • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających potęgi; • umie stosować mnożenie i dzielenie potęg o tych samych podstawach do obliczania wartości liczbowej wyrażeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znak potęgi, nie wykonując obliczeń; • stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych; • umie zapisać liczbę w postaci iloczynu potęg liczb pierwszych; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg; • podaje cyfrę jedności liczny podanej w postaci potęgi; 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza dowody z wykorzystaniem potęg; • umie rozwiązać nietypowe zadanie tekstowe związane z potęgami ; • umie przekształcić wyrażenie arytmetyczne zawierające potęgi;
<p>2. Potęgowanie potęgi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na potęgowanie potęgi; • umie zapisać w postaci jednej potęgi potęgę potęgi; • umie potęgować potęgę; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie przedstawić potęgę w postaci potęgowania potęgi; • umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń; • rozumie powstanie wzoru na potęgowanie potęgi; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać potęgi sprowadzając je do tej samej podstawy; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować potęgowanie potęgi do obliczania wartości liczbowej wyrażeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać i porządkować potęgi, korzystając z potęgowania potęgi;
<p>3. Działania na potęgach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na potęgowanie iloczynu i ilorazu; • umie potęgować iloczyn i iloraz; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie powstanie wzoru na potęgowanie iloczynu i ilorazu; • umie zapisać w postaci jednej potęgi iloczynu i ilorazy potęg o takich samych wykładnikach; • umie zapisać iloczyn i iloraz potęg o tych samych wykładnikach w postaci jednej potęgi; • umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie stosować potęgowanie iloczynu i ilorazu w zadaniach tekstowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie doprowadzić wyrażenie do prostszej postaci, stosując działania na potęgach; • umie stosować działania na potęgach w zadaniach tekstowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównywać potęgi o różnych podstawach i różnych wykładnikach, stosując działania na potęgach;

4. Notacja wykładowicza.	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie notacji wykładowiczej dla danych liczb; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zapisać dużą liczbę w notacji wykładowiczej; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie potrzebę stosowania notacji wykładowiczej w praktyce; • umie zapisać daną liczbę w notacji wykładowiczej; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonać porównywanie ilorazowe dla liczb podanych w notacji wykładowiczej; • umie stosować notację wykładowiczą do zamiany jednostek; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie obliczyć wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego liczby zapisane w notacji wykładowiczej;
5. Pierwiastki.	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza pierwiastki kwadratowe i sześciennie; • oblicza pierwiastek z iloczynu i ilorazu dwóch liczb, wyłącza liczbę przed znak pierwiastka; • mnoży i dzieli pierwiastki tego samego stopnia; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe i sześciennie, pamiętając o zasadach dotyczących kolejności wykonywania działań; 	<ul style="list-style-type: none"> • szacuje wartości wyrażeń zawierających pierwiastki; • stosuje wzory na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • szacuje i porównuje liczby niewymierne; 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje twierdzenia o pierwiastkach do rozwiązywania złożonych zadań;
6. Działania na pierwiastkach.	<ul style="list-style-type: none"> • zna wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu; • umie mnożyć i dzielić pierwiastki II stopnia oraz pierwiastki III stopnia; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka oraz włączyć czynnik pod znak pierwiastka; • umie stosować wzory na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do wyznaczania wartości liczbowej wyrażeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wyłączyć czynnik przed znak pierwiastka; • umie stosować wzór na obliczanie pierwiastka z iloczynu i ilorazu do obliczania wartości liczbowej wyrażeń; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykonywać działania na liczbach niewymiernych; • umie doprowadzić wyrażenie algebraiczne zawierające potęgi i pierwiastki do prostszej postaci; • umie porównać liczby niewymierne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwiązywać zadania tekstowe na zastosowanie działań na pierwiastkach;

Geometria przestrzenna

<p>1. Graniastosłupy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje graniastosłupy (w szczególności prostopadłościowy i sześcienny); • rozumie sposób tworzenia nazw graniastosłupów; 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie graniastosłupa prostego i graniastosłupa prawidłowego; • oblicza sumę długości krawędzi graniastosłupa; • rysuje graniastosłup w rzucie równoległym; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem sumy długości krawędzi; 		<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem rzutów graniastosłupów;
<p>2. Siatki graniastosłupów. Obliczanie objętości i pola powierzchni graniastosłupów prostych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza objętości pola i powierzchni graniastosłupów prostych, prawidłowych; • definiuje pojęcie siatki i pola figur; • zna jednostki objętości i pojemności; • zna pojęcie siatki graniastosłupa; • zna pojęcie pola powierzchni graniastosłupa; • zna wzór na obliczanie pola powierzchni graniastosłupa; • rozumie pojęcie pola figury; • rozumie zasadę kreślenia siatki; • umie kreślić siatkę graniastosłupa prostego o podstawie trójkąta lub czworokąta; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe związane z polem powierzchni, objętości graniastosłupa prostego; • rozpoznaje siatkę graniastosłupa prostego; • rozumie zasady zamiany jednostek objętości; • umie rozwiązać zadanie tekstowe związane z objętością graniastosłupa; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje siatkę graniastosłupa; • umie obliczyć objętość graniastosłupa; • 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w zadaniach zamianę jednostek pól powierzchni i objętości; • umie zamieniać jednostki objętości; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni i objętości graniastosłupów prostych;

Statystyka

1. Czytanie danych statystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych, wykresów; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie ułożyć pytania do prezentowanych danych; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie interpretować prezentowane informacje; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie prezentować dane w korzystnej formie; 	
2. Opracowywanie danych statystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy diagramy słupkowe i kołowe oraz wykresy liniowe; • zna pojęcie danych statystycznych; • umie zebrać dane statystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie opracować dane statystyczne; • umie prezentować dane statystyczne; 	<ul style="list-style-type: none"> • umie opracować skomplikowane dane statystyczne; • umie prezentować skomplikowane dane statystyczne; 		
3. Średnia arytmetyczna.	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje typowe zadania z wykorzystaniem średniej arytmetycznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem średniej arytmetycznej; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe z wykorzystaniem średniej;
4. Zdarzenia losowe.	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie zdarzenia losowego; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa zdarzenia losowe w doświadczeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • określa zdarzenia losowe w bardziej złożonym doświadczeniu; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza prawdopodobieństwo w prostych doświadczeniach; 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza prawdopodobieństwo złożonych zdarzeń;

Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy indywidualnych potrzeb ucznia na lekcjach matematyki.

1.   Uczeń niedosłyszający

- A. Zapewnienie uczniowi w sali lekcyjnej miejsca, z którego będzie najlepiej słyszał nauczyciela (lewa lub prawa strona w zależności od tego czy jest to niedosłuch lewostronny czy prawostronny),
- B. wyraźne artykułowanie wypowiedzianych treści z właściwą intonacją,
- C. upewnienie się, czy uczeń zrozumiał polecenie,
- D. monitorowanie sporządzanych przez ucznia notatek i wykonywanych ćwiczeń,
- E. częste powtarzanie informacji,
- F. częste stosowanie pomocy wizualnych,
- G. ograniczenie ilości prac domowych oraz zadbanie o to, aby rodzice pomagali w odrabianiu zadań domowych,
- H. dostosowanie tempa pracy do możliwości percepcyjnych ucznia.

2.   Uczeń słabowidzący:

- A. dostosowanie oświetlenia w sali do potrzeb ucznia,
- B. dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego potrzeb (blisko nauczyciela, tablicy, kontrasty barwne dla lepszej orientacji),
- C. stosowanie odpowiedniej czcionki w tekście (powiększona, wyfłuszczona),
- D. dostosowanie innych elementów graficznych do potrzeb ucznia,
- E. wydłużenie czasu pracy podczas testów, sprawdzianów,
- F. w miarę możliwości częste korzystanie ze sprzętu audio (audiobooki),
- G. dopuszczenie pisania prac domowych na komputerze,
- H. monitorowanie pracy ucznia na lekcji poprzez zadawanie pytań „czy rozumie?, czy dobrze widzi?”

3.   Uczeń niepełnosprawny ruchowo (w tym z afazją):

- A. dostosowanie stanowiska pracy do specyfiki niepełnosprawności ucznia,
- B. udostępnienie środków dydaktycznych, które powinny być w zasięgu ręki ucznia,
- C. w przypadku niepełnosprawności kończyn górnych należy umożliwić zamianę prac pisemnych na odpowiedź ustną,

- D. posadzenie ucznia w ławce z osobą sprawną ruchowo,
- E. przy afazji - wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej,
  - uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi,
  - uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem.

4. Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

A. Dysgrafia

- a. posadzenie ucznia blisko nauczyciela,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- e. możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- f. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

B. Dysleksja

- a. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- b. precyzyjne formułowanie poleceń,
- c. wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- d. stosowanie, jak najczęściej środków wizualnych i skojarzeniowych,
- e. monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

C. Dysortografia

- a. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- b. precyzyjne formułowanie poleceń,
- c. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

5.   Uczeń z chorobą przewlekłą:

- A. umożliwienie korzystania przez ucznia na lekcji ze sprzętu medycznego i leków zgodnie z zaleceniem lekarza,
- B. dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymogami lekarza (blisko drzwi lub nauczyciela),
- C. w przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczenia materiału w dodatkowych terminach,
- D. stosowanie metod uspołeczniania (informacje o danej chorobie),
- E. unikanie gwałtownych zmian w codziennych czynnościach.

6.   Uczeń zdolny

- A. stosowanie różnorodnych metod nauczania (aktywizujące),
- B. indywidualizowanie pracy z uczniem jednocześnie nie alienując go (przygotowanie do konkursów, olimpiad),
- C. zachęcanie do samokształcenia (metoda portfolio), samooceny i samokontroli,
- D. samorealizacja (własne projekty),
- E. zachęcanie do udziału w zajęciach dodatkowych, projektach oraz konkursach matematycznych.

7.   Uczeń z ADHD

- A. posadzenie ucznia z uczniem spokojnym lub samego w ławce,
- B. stosowanie konsekwentnie zasady kar i nagród,
- C. niedyskwalifikowanie za pierwszą złą odpowiedź,
- D. precyzyjne formułowanie poleceń,
- E. umożliwienie częstej wypowiedzi (słowotok) z ukierunkowaniem na omawiany temat,
- F. monitorowanie sporządzanych na lekcji notatek,
- G. stosowanie repetycji,
- H. unikanie gwałtownych zmian w codziennych czynnościach,
- I. wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- J. zwiększenie tolerancji na nietypowe zachowania ucznia,
- K. ukierunkowanie na zajęcia dodatkowe (fakultety, zajęcia sportowe).

